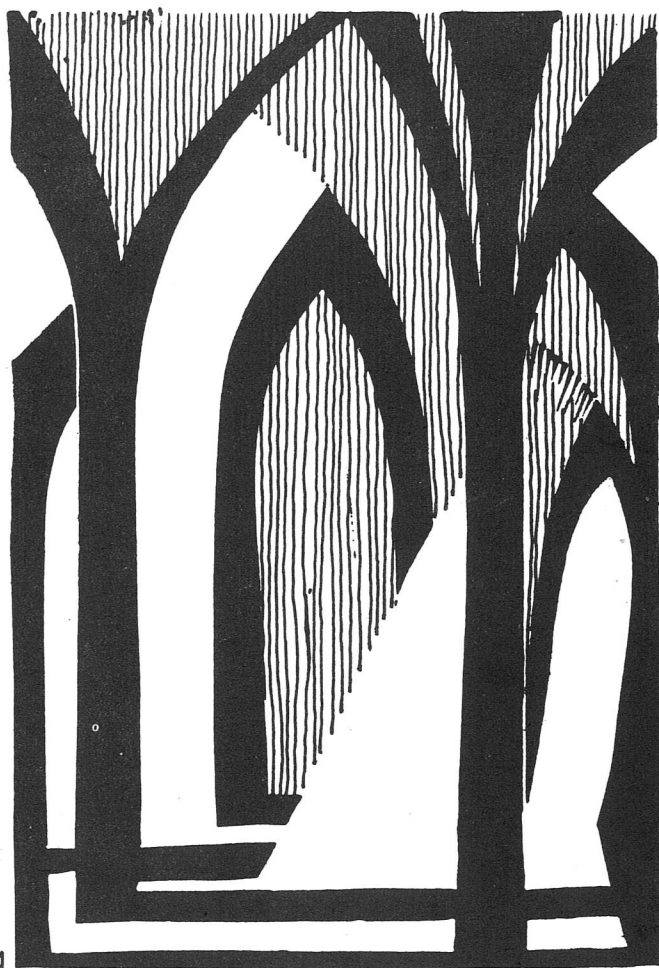
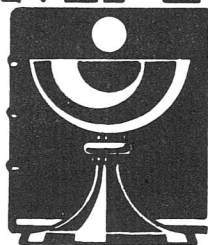

RE-FORMATIO

4

1966

MEDDELELSER
OM KIRKELIG
FORNYELSE

9. ÅRGANG - JULI

GENKLANG

AF PASTOR KNUD JAKOBSEN, FARUP
TEKSTER FRA CANTATE-SØNDAG, 4. S.E. PÅSKE.

Det er godt at være i de seks, de seks søndage efter påske. Der er en efterklang af påske i dem alle, og når vi samles på disse søndage, skal efterklangen finde og vinde genklang i os. Vi vil selv gerne finde genklang. Den ensomme lytter spændt efter den. Vi lytter efter den for vor tro, for vore meninger. Det er så trist, hvis de falder døde til jorden. Selv så trivielle ting som takt og tone i et hjem - "sid ordentligt, lad vær og gabe ved bordet, den rigtige hånd" - alle disse trivielle, men nødvendige regler håber en far og mor at finde genklang for hos børnene. Hvor trist, når en mor skal have til omkvæd: Det er som at slå vand på en gås.

Helligånden udgik fra Faderen og Sønnen for at skabe genklang i os, genklang for det der var sket i påsken. Nu lytter den Treenige Gud og hans engle i Himlen spændt efter den. Hvor blir den af? Har det været - og er det - som at slå vand på gæs? Eller høres der en anden klang, der lyder som hårde slag? Det, der stod om i epistelen om de mange udslag af ondskab. Dem er der jo mange af, forfærdelig mange. Når den, der har noget at sige over en, piner og plager den, han "er over" - og når den, der ikke har noget at sige over nogen, bagtaler den, der er "over ham", - så er det jo kun to af de mange udslag af ondskab. Men påskens efterklang vil fortrænge den slags hårde toner og skabe en ny, en godhedens genklang i os. Ja, mer endnu. Den vil have os til at vende os om, omvende os. Ord, som lyder ilde i mange øren. Synder-

lig gehør vinder det vist heller ikke. Men vi ved det jo godt, at vi skal vende os om til Påskens Sejrherre, der lover os sin glæde og giver os sin fred, som indblæser sit liv og sin styrke i os. Så først kan det ske, vi synger om: "Vige det gamle da skal for det ny".

Nyt om kærligheden. Sådan stod der i et blad op til påske. Det var en poet, der havde været opfindsom. Den elskedes kærlighed, hendes smil og hendes ord havde fået ham til at synge "nyt om kærligheden":

"Jeg kan ikke elske dig for andet end din latter i blæsten, dine ord, der springer som røde bolde

mod solskinsmuren".

Vi kan jo smile ad al den opfindsomhed.

Men tænk om påskens Herre og al hans kærlighed fik held til at gøre os opfindsomme i ord og gerninger, ja at hans ord og gerninger skabte en genklang i os, der var levende og livfuld, som de røde bolde børn nu spiller mod solskinsmure.

I en bog om middelalderen, den middelalder som på mange måder var så rig og så frodig, stod en overskrift: "Men foran gik en mand og sang". Den mand var den hellige Frans af Assisi, ham der holdt så meget af blomster og dyr, som holdt endnu mer af mennesker - og som holdt allermest af Vor Herre Jesus. Det var ham, der digtede en sang til broder sol, og som gik foran og sang Herren en ny sang. En vældig Cantate lød over landet og gav genklang i andre lande.

Vor tid er så hård og så anstrengt,

så lidt frodig. Enge og blomster viger for stål og beton, fugle og fuglefløjt for larm, det smukke viger for det grimme, det skønne for det hæslige, de mange udslag af godhed for de mange udslag af ondskab, og ånd og tro viger for åndløshed og vantrø. Tænk om nogen i vor tid gik sådan foran - og sang, sang Herren en ny sang. Hver på sit sted og hver med sit næb begyndte at nynne med. Da skulle me-

get af det gamle vige for det ny og sangen tinde og vinde genklang snart hos en og snart hos en anden. En genklang af påskens:

Vige det gamle da skal for det ny, som du på korset os vandt og har givet, vet,

så vi fornyes til evighedslivet, vandre derefter og møde i sky dig, som er evig vort liv og vor styrke. (DDS 212)

KOMMENTAR

HVORFOR

PRÆSTEMANGEL ?

af pastor Poul Ulsdal, Hemmet.

I disse måneder er man i gang med at skaffe muligheder for, at præsterne - som så mange andre akademisk uddannede - kan gå over fra den traditionelle embedsmandsstilling til at blive honorarlønnede. Måske er det rigtigt at følge tidens udvikling og gå den vej; jeg har ingen begrundet mening derom; men det er selvfølgelig altid en fagforenings opgave at skaffe større løn til medlemmerne! - Der er dog eet synspunkt, der har været fremme, som bestemt må anholdes: Det er blevet sagt, at det ville kunne fremme tilgangen af unge til det teologiske studium, hvis ordningen med honorarlønning kunne gennemføres, for det ville betyde, at unge præsters lønninger ville blive langt større end i dag!

Her må der protesteres: Så ringe tror jeg ikke om vort lands unge - og da især ikke om de unge, der muligvis

kunne tænkes at ville læse til præster. Skulle virkelig 18-19 årige unge mænd gå med sådanne overvejelser: Hvis jeg bliver præst, må jeg nøjes med i begyndelsen at trille rundt i en brugt Morris Mascot; men hvis jeg derimod bliver læge, kan det blive til en 6-cylindret med det samme! - Eller: Præstetjenesten giver i begyndelsen kun råd til campingture eller en af Tjæreborg-præstens de billigste rejser, medens jeg vel straks kan rejse på 1. klasse, hvis jeg bliver jurist!

Det er jo ganske reelt noget i den retning, de sidste tusinders lønforstel betyder. - Dette er en bagtalelse af de unge; sådanne tanker kan de da ikke gå med i den alder! Jeg vil vove den påstand: Vi får ikke een ung præst mere til folkekirken ved at lokke med højere løn - i hvert fald får vi ikke een præst, der er værd at

have, hvis det er de skaldede 10.000 (hvoraf skatten tager det halve), der skal lokke!

Fornylig kunne man læse, at de teologiske fakulteter - eller var det kun det i Århus? - havde tilbudt en række gymnasier foredrag om det teologiske studium. Meningen var, at der skulle skildres, hvor uhyre interessant og vidt omspændende og alment dannende dette studium er - og det er jo så sandt, som det er sagt. Heller ikke her har jeg noget mod aktionen i sig selv, men jeg vil anholde det motiv, som pressen i hvert fald klart har set: At lokke den 18-årige i kassen, så han engang muligvis kunne tænkes at ville være præst!

Her bør der igen protesteres: Heller ikke et nok så interessant studium duer som lokkemiddel. Det hører snarere med til en af disse mange gode ting, der ifølge evangeliet "gives i tilgift" til det at blive præst. Hverken høj løn eller et interessant studium er en vej til ny tilgang til præstegerningen.

Men der er andre veje at gå! F.eks. at finde ud af, hvad der h i n - d r e r unge i at gå den vej. I England har man langt mere modigt set præstemanglen i øjnene og i mange år gjort en stor positiv indsats for at bøde på den. Det er bemærkelsesværdigt, at i alle de brochurer, der udsendes for at kalde unge mænd til den tjeneste, berøres aldrig det økonomiske - og en anglikansk præsts normal-løn ligger i dag på ca. 20.000 kr.

I Church Times var der i foråret nogle indlæg, der radikalt gik til problemets rod. Jeg refererer dem ganske frit med ord, der er præget af situationen i den danske folkekirke.

Der blev f.eks. spurgt, om det virkeligt er til at vente, at unge går den vej, når de i alle blade, radio og fjernsyn evindeligt ser kristendom men blive kritiseret sønder og sammen. Når teologiske professorer og afskil-

lige biser og domprovster slutter op bag den sekulære kritik og giver folket det indtryk, at kirken egentlig er et temmelig miserabelt foretagende, hvordan kan det så egentlig være anderledes, end at unge mænd ikke fristes til at give deres liv til tjeneste for noget så usikkert?

Den sygdom i tiden, der på forskellige sprog ofte bærer det samme navn: "Kritik af kirken", er egentlig ikke præget af en særlig klarhed. Nej, der er ofte tale om en forvirrende inkonsekvent kritik, der egentlig kun kan samles i ordet "relativisering". Alt er relativt, alting flyder, intet er fast og absolut. Jeg er overbevist om, at unge i dag - bag facaden - er, som de var for 20 år siden og har været til alle tider, nemlig med en selvfølgelig trang til det absolutte og afgjorte og en udpræget aversion netop mod det relativistiske. Det er netop for de ældre og livstrætte, at det relativistiske til alle tider har været fristelsen. Derfor er det næsten en selvfølgelighed, at en sådan "gammelmands-kristendom", den "relativistiske kristendom" ikke inspirerer de unge - hverken til at tro eller til at blive præster!

Et andet punkt, der blev nævnet, er også aktuelt for situationen i vort land: Den konstante kritik af præsterne! Evindeligt er det på dem, skylden lægges for den ringe kirkegang og det svage kristenliv. Hvornår drager man den konsekvens af snakken om, at "vi er alle præster", at så er det sandelig også lægfolket eller alle døbte, ansvaret og skylden hårdt og brutalt skal lægges på - så er det dem, kritikken skal rettes imod først og fremmest og ikke de ganske få i det særlige præsteembede? - Men hidtil synes det at gå her som i England: det er præsten, der er umulig! Han kan selvfølgelig ikke prædike - han duer ikke til at undervise. Sammenlign, hvordan der i anledning af forslaget om at la-

de K.F.U.M. og K. overtage en del af konfirmandundervisningen som en sommerlejrundervisning rettedes kraftige spark til danske præster! Præsten har selvfølgelig heller ikke forstand på psykologi eller sociale problemer. På alle områder fremhæves i dag "videnskabsmanden", pædagogen, lægen og socialeksperten overfor den præstelige dilettant. Hvilket ramaskrig ville der ikke blive, hvis man rettede blot en brødel af den kritik, der rettes imod præsterne, imod de andre nævnte erhverv!

Hvornår opdager man dog, at alt har sin pris? Nedvurderes præstegerningen tilstrækkeligt længe - nedvurderes og trampes der tilstrækkeligt på embedets indehavere, så bliver prisen selvfølgelig den, at præster forlader deres gerning, og næsten ingen unge vælger den vej!

Det er helt andre veje, man skal gå for at kalde de unge til præstetjenesten. Lad mig blot give nogle antydninger: Fortæl om opgavens nødvendighed på lignende måde, som man i hvert

fald før i tiden kaldte på missionærer til missionsmarken. Fortæl om opgavens storhed - at det er Gud, der vil "skabe sig tjenere", som der står i ordinationsritualet. Fortæl om korset og ofret, der kræves, så de unge bliver mere forberedt dertil, end vi andre er blevet det. Det tør man gøre i England i pjecer, der "propaganderer" blandt unge for at få dem til at vælge den vej!

Men fortæl også om tjenestens herlighed og glæde. Det er måske især højkirkelige præsters kald i dag - trods periodiske frafald til den folkekirkelige gråhed og tristhed - at være vidner om denne tjenestes herlighed. Netop v i skulle kunne gøre det, der måske hver søndag beder Davidssalmens skønne ord: "Jeg tvætter mine hænder i renhed, at jeg kan vandre omkring dit alter, Herre, for at istemme takkesang, fortælle om alle dine undere. Herre, jeg elsker dit hus, det sted, hvor din herlighed bor".

LIDT OM HVAD KIRKE ELEMENTÆRT ER.

AF PASTOR B. RIISGAARD, RIMSØ.

Når man skal besvare spørgsmålet, hvad kirken er, kan man tage sit udgangspunkt flere steder i N.T. Her skal antydes en besvarelse, der tager sit udgangspunkt i selve det skema, som Lukas i slutningen af sit evangelium anlægger.

Forudsætningen for kirken er selve opstandelsens begivenhed, således at med opstandelsen som factum står og falder alt det, vi kalder kristendom.

Jesus af Nazareth er en historisk skikkelse, som man kan følge med den største interesse og stå med dybeste ærbødighed overfor, og som man naturligvis kan lære meget af, hvadenten man betragter ham som morallærer eller livskunstner. Rent historisk må man fastslå, at hans historie endte som en tragedie, der gjorde en brat afslutning på de store anstrengelser og afslørede ikke blot menneskers ne-

derdrægtighed, men også hans egen overspændthed. Langfredag er et uigenkaldeligt punktum. Men nu sker så det uforklarlige, at langfredag alligevel ikke bliver et punktum, men et kolon, hvorpå fortsættelse følger. Og på dette uforklarlige er der ikke anden forklaring mulig end selve opstandelsens begivenhed. Siden en fortsættelse følger, må noget aldeles afgørende være indtruffet.

Uden opstandelsens factum ville der intet N.T. være blevet samlet, for der ville ikke være blevet nogen kirke; ingen nadver ville være fejret, og ingen dåb ville være foretaget i Jesu navn. Alle disse ting er mærket af og bærer med sig en glæde, der er at føre tilbage til opstandelsen som "verdens igenfødelse".

Efter beretningen om Herrens opstandelse følger hos Lukas indskuddet på de fyrretyve dage, hvor Herren som den opstandne kommer til sine disciple og underviser dem i Gudsrigets struktur. Vi kan ikke lade disse fyrretyve dage ude af betragtning. Det er ikke muligt at gå bagom Grundtvig, ligesom det heller ikke lader sig gøre at gå videre uden at være mærket af mødet med ham. Ganske vist kan vi ikke følge Grundtvig i hans specielle teori om, at Herren i disse dage hamrede den apostolske trosbekendelse ind i hovedet på apostlene, for den lader sig ikke historisk opretholde. Men jeg tror, at Grundtvig har fået fat på noget rigtigt og meget væsentligt, det nemlig, at disse 40 dage står for en traditio - en overgivelse af noget ganske bestemt vedrørende Gudsrigets hele væsen og væren, der også har strukturel aspekt: Ordet, sakramenterne, altså nådemidlerne og embedet.

Efter de fyrre dage fortæller Lukas om himmelfarten. Jesu ophøjelse til at være Kristus kædes sammen med befalingen om, at der i hans navn skal rædikes omvendelse til syndernes for-

ladelse for alle folkeslag. De skal være hans vidner, dertil har de nu hans befaling og hans velsignelse. Her møder vi kirkens sendelse.

Men denne sendelse effektueres ikke straks. Den har som ubetinget forudsætning Helligåndens komme og udgydelse. Derfor, trods befalingen om sendelsen, må de i Jerusalem afvente Guds startsignal og fulde udrustning af dem. Jesus er kommet i kød, og hans kirke må ses i nøjeste forbindelse med denne inkarnation. Men det er Ånden, som levendegør. Ånden er Jesu eget nærvær i den kirke, han kalder "legem sit og lys på jord". Ånden er dette, at han selv virker med og stadfæster ordet. Først med Ådens udrustning og udkalden kan det blive til noget med udsendelsen.

Når vi siger kirke, vil det ofte være sådan, at vi tænker på en bygning. Men dette er en afledt og derfor sekundær betydning. Kirken er Herrens Folk, som Han samler. Han ejer sit legeme og fylder det med sin virkelighed. Han er ikke blot dets hoved, men også dets hjerte. Kristus lever midt iblandt sit folk og udvirker for det et Kristus-liv.

Om den indiske gudekonge Ram fortælles det, at han måtte gå i landflygtighed. Hans broder fulgte ham på vej, men Ram bad ham vende hjem og styre riget. Ved den lejlighed bad broderen om at måtte få hans sandaler med tilbage. Han fik det, og disse sandaler satte han på kongetronen, således at med dem var Ram ligesom selv nærværende. De holdt folket sammen som hans. - Således har Kristus efterladt de forordnede handlinger, der samler det som hans. Kirkens handlinger er "gesta Christi", der forordnede af ham også formidler ham til os.

Kirken er Herrens Folk, Gudsfolket. Det er blevet en meget brugt definition på, hvad kirken er. Men hvad forstås der egentlig dermed? Udtrykket "laos Theou" er i G.T. et teknisk

udtryk for Israel som Guds udvalgte folk. I N.T. bruges det overført på kirken som det ny Israel. Hvad er nu Guds mening med sit folk? Profeterne giver et ganske klart svar: Gud udvalgte sit folk, for at alle jordens slægter derved skulle velsignes (1. Mos. 12,3). Formålet med udvælgelsen er altid alle folkeslags frelse. Med andre ord: Israel er ikke udvalgt for at nyde et privilegium, men for at yde en tjeneste. Udvalgelsen betyder derfor ikke forkastelse af andre, men sker just for at kunne tjene disse andre. Udvalgelsen understreger, at Gud er den, der sender ud, og denne udvælgelse og udsendelse når sin kulmination i Kristus, der er Guds apostolos, selv om han ikke direkte benævnes sådan. At være apostolisk kirke indebærer derfor også udsendelse til verden.

Og endelig vil det være på sin plads at understrege, at kirken som Gudsfolket er et v a n d r i n g s f o l k. Denne side er blevet meget fortonet i kraft af den historiske udvikling, der fra og med Konstantin den Store skabte det kristne Europa, hvor det endte med at tage sig sådan ud, at folk og kirke faldt sammen og udgjorde et corpus christianum. Men dette corpus christianum er nu f a l d e t sammen. Selv om folket opretholder en kirke, og staten støtter den, dækker begrebene folk og kirke ikke uden videre hinanden, og dermed er vi tilbage i en situation, vi har fælles med N.T. og oldkirken, og som er både sandere og mere virkelig end den, vi har vænnet os til. Vi er kommet tilbage til en verden, hvor forskellige livsanskuelser brydes og kæmper om mennesket, hvor kirken repræsenterende den kristne livsanskuelse udmærket godt kan være, og måske også reelt er, et mindretal, og hvor magten kan indehaves af mennesker, der står kristen tro fjernt, ja kan være direkte fjendske. I denne situation står det ganske klart, at kirken med

sin sendelse altid er et folk på vandring u d t i l folkene og i n d i folket med sit budskab og sin tjeneste. Vi er i verden, men vi er ikke af verden. Vort borgerskab er i Gudsriget, men dette vort borgerskab bestemmer over os allerede nu i adspredelsen. Kirken kan derfor ikke udgøre en fasttømret institution, men må i sin struktur være bestemt af, at den telter.

Vi har nu i al korthed og antydningssvis forsøgt at gøre rede for kirkens struktur. Tilbage at behandle står så spørgsmålet om kirken i samfundet, som det er vort. Vi vil her tage vort udgangspunkt i Ejvind Berggravs kloge bog fra besættelsesårene, udkommet 1945, "Staten og Mennesket". Berggrav har i denne bog et kapitel "En Demokratisk Stats Indre Struktur" (lokale ledd og livsgrupper), der er meget givende. Han siger her, at skal det magtpolitiske indskrænkes, må vi tilsvarende udvide samfundsbegrebet. Skal der være håb om at menneskeliggøre staten, må vi sørge for, at det menneskelige får plads i det indre samfund, og vi må gøre en ende på at statsliggøre.

Alle samfund har livsgrupper. Familien er typen på og spiren til alle øvrige livsgrupper. Man fødes ind i den, tilhørsforholdet er uopsigeligt. Familien vokser, og intet menneskeligt er den fremmed. Den er altomfattende og naturlig i sin struktur. Interessesgrupperne er derimod ensidige, bestemt f.eks. af fælles erhverv. Livsgrupperne forstås bedst som udsprunget af familieopgaverne, når disse bliver for store for den enkelte familie. Familien har nu to store hovedopgaver: 1) menneskelivets udfoldelse og 2) omsorgen for det liv, som ikke kan klare sig selv. Livsgrupperne er dannet for på fællesskabets vegne at udfylde det, som måtte mangle i familiens evne. Disse livsgrupper udgør et livsnet inden for den egentli-

ge statsstruktur. Familie, skole, høj-skole, universitet, idræt, kunst og kirke - alle disse er felter for det spontane. Andre er mere bestemt af omsorgstanken, sygepleje, forsorg og revalidering. Om dem alle gælder, at de hænger sammen med godhed, kultur, ånd - aldrig magt.

Disse livsgrupper er i øjeblikket truet med at blive neutraliseret af staten. Magten vil have dem. Enten man kalder det socialisering, statskontrol eller pænere statsstøtte - tendensen er den samme: Staten skal og vil underlægge sig livsgrupperne og statsliggøre så mange af deres opgaver som muligt. Men som ingen anden livsgruppe kan overtage familiens egenart, kan staten heller ikke overtage nogen livsgruppes. Sagt rent politisk: Staten skal sørge for, at menneskerettighederne får al mulighed for udfoldelse. Så snart noget bliver anerkendt som alles elementære menneskeret, bliver det også alles, d.v.s. statens sag at sørge for, at ingen stænges ude, men at adgangen bliver åben. At åbne og værge bliver statens opgave, derimod skal staten ikke for-dre, at der ikke må eksistere frifelter. Livsgrupperne er menneskerettighedernes pionerer. Sådanne skal staten støtte uden at styre. (Staten og Mennesket, pag. 139-147).

Kirken er en sådan livsgruppe, der må leve sit liv i og til bedste for samfundet bestemt ud fra sit eget liv, ikke ud fra det samfundsnyttige eller statsgavnligt. Kirken må have frihed til at være kirke, kun således kan den i ret forstand være folkekirke.

Til dette at have frihed til at være kirke hører frihed og forpligtelse til at bringe orden i sit eget hus. Dette spørgsmål vil tage sig noget forskelligt ud, alt efter hvor man i kirken befinder sig. Den rom.-kath. kirke var gennem 400 år kommet i en stedse mere og mere fastlåst position, der befordrede en hårdnakket stiv-

hed med deraf følgende isolation. Koncilet i Rom har på mange felter løs-gjort de snærende bånd, så kirken der genvinder sin bevægelsesfrihed. Vor kirke derimod har været i en ganske anden position, bestemt ikke af fasthed, men af vidtgående frihed, der mere og mere er udartet i en frihed for enhver pris, og denne udgliden har lammet kirken i dens handlekraft. Frihed til at være kirke er i Rom et spørgsmål om frihed, mens det hos os er et spørgsmål om fasthed - at kirken er noget, som er, som har sin særegne struktur og sin særlige opgave. Kirken er ikke noget, som først vorder, og som dernæst staten ordner; men den er et noget, som er, og som i samfundslivet udfolder sig efter sit eget væsen.

For di kirken er H e r r e n s Folk, er den et indbyrdes fællesskab, de helliges fællesskab som fællesskabet om de hellige ting. Dåben er en pagt, der betyder en virkelig optagelse i noget, der nu siden hen skal til at udfolde sig og indvirke på den døbte. Dåben skænker Kristus som livet, men dåben indbyder derfor naturligvis også til et Kristus-liv. Den vil være en indførelse til det at høre Guds ord, der må tales og høres for at kunne blive hørt og øvet; til at næres i sin kærlighed og sit håb af nadveren, der er al Guds kærligheds virkelighed og gave; til at styrkes af brødrene med de forskellige nådegaver, der hver på deres måde bringer Kristi fylde i stand. Dåben indbyder til tilbedelse og bøn, til tak og til lovsangen. Der lyder altid fra kirken et "Kom og vær med" til alle dens døbte; dåben er en god begyndelse, men den skal nu leves og repeteres i det, som følger efter.

Til det at have frihed til at være kirke hører da retten til og muligheden for at være menighed, hvor dette liv kan leves. Det betyder ikke, at sogneinddelingen som sådan må betrag-

KIRKEDAGE

24. ~ 26. SEPTEMBER
1966

I EBELTOFT

PROGRAM

LØRDAG D. 24.

- Kl. 17.00: Vesper i Ebeltoft Kirke - velkomst ved pastor C. B. Hansen, Ebeltoft.
- Kl. 18.00: Aftensmad på Hotel "Vigen".
- Kl. 20.00: Lysbilledforedrag på Hotel "Vigen". Pastor Sigurd Mejndor, Hyllested: Af kirkehusets symbolik.
- Kl. 21.30: Organist E. Staal, Ebeltoft, spiller orgelværker af F. Couperin i Ebeltoft Kirke.
- Kl. 22.00: Completorium i Ebeltoft Kirke.

SØNDAG D. 25.

- Kl. 10.00: Højmesse i Dråby Kirke (3 km uden for Ebeltoft). Pastor C. B. Hansen prædiker.
- Kl. 12.00: Middag på Hotel "Vigen".
- Kl. 13.30: Kirketur i omegnen.
- Kl. 16.30: Procession med påfølgende vesper i kirken. Processionen går fra Hotel "Vigen" til Ebeltoft Kirke. Lægfolk medbringer salmebog, deltagende præster også præstekjole - samt om muligt korskjorte og grøn stola. Ved vesper i kirken prædiker pastor Tage Lunn, Bjerregrav. Tema: Guds folk som pilgrimsfolket.
- Kl. 18.00: Aftensmad på Hotel "Vigen".
- Kl. 20.00: Foredrag på Hotel "Vigen". Pastor C. B. Hansen: Hellige tider, hellige steder og helgener.
- Kl. 22.00: Completorium i Ebeltoft Kirke.

MANDAG D. 26.

- Kl. 8.00: Højmesse i Ebeltoft Kirke.
- Kl. 9.30: Morgenmad på Hotel "Vigen".
- Kl. 10.30: Foredrag på Hotel "Vigen". Pastor Tage Lunn: Hvad nu - efter "Kirkens Ja og Nej" og Husum?
- Kl. 12.00: Frokost.

ADRESSER TILMELDING PRIS

Hotel "Vigen", Adelgade 5, telefon (063) 4.10.18.

Tilmelding mellem 13. og 21. september til pastor C. B. Hansen, Dråby pr. Ebeltoft, telefon (063) 4.16.74.

Pastor C. B. Hansen formidler privat indkvartering.

Foruden Hotel "Vigen" findes i og ved Ebeltoft en række hoteller, hvis adresser og telefonnumre anføres på næste side.

Pris for alle 3 dage kr. 70,-, som betales under stævnet.

Prisen omfatter 5 måltider (excl. drikkevarer og betjening) og fri adgang til nævnte 3 foredrag.

TRE FOREDRAG PÅ HOTEL "VIGEN"

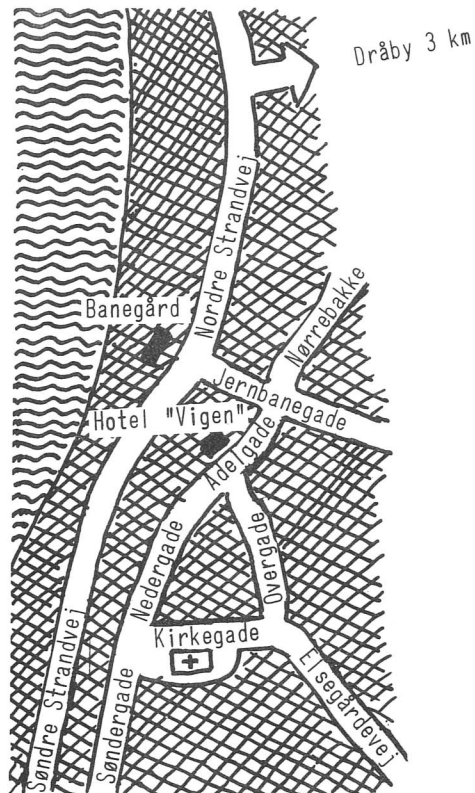
(Om tidspunkt m.v. se ovenstående)

De to første foredrag viser nødvendigheden af, at Kirken også finder håndgribelige udtryk for sit budskab, og at det hellige manifesterer sig gennem mennesker og ydre ting.

Emnevalget for mandagens foredrag behøver vist ingen nærmere begrundelse.

For ikke-tilmeldte kr. 2,- i entré pr. foredrag. Adgangskort til alle 3 foredrag kr. 3,-.

Alle programpunkter er offentlige.

EBELTOFT

HOTELLISTE:

Hotel "Vigen"
Adelgade 5
Tlf. (063) 4.10.18

Hotel "Skansen"
Søndergade 5
Tlf. (063) 4.10.10

Hotel "Molbohus"
Jernbanegade
Tlf. (063) 4.10.74

Hotel "Ebeltoft"
Adelgade 44
Tlf. (063) 4.10.90

Hotel "Hvide Hus"
Strandgårdshøj
Tlf. (063) 4.14.66

"Motel Vibæk"
Tlf. (063) 4.17.17

AFGANG: I begge retninger hver anden
time fra kl. 8 til 22

BILLETTER OG PLADSRESERVATION HOS REJSEBUREAUERNE ELLER

København, Sankt Annæ Plads 30,
(01) 11 33 77

Sjællands Odde (03) 420 222
Ebeltoft (063) 4 16 00

tes som noget urørligt, som der ikke kan ændres ved. Inddelingen i sogne er jo en menneskelig praktisk ordning, som der, om det skønnes rigtigt og forsvarligt, kan ændres ved. Men gør man det, bør man huske, at det kun bør gøres, om man derved fremmer den kirkelige friheds ret til og mulighed for at være menighed, Herrens lokale folk.

Udviklingen visse steder kan dog også anspore til sammenlægning, nemlig der, hvor intet synligt kristenfolk er, og gudstjenesten derfor ikke blot er kommet i foragt, men på det nærmeste bragt til ophør. "Gud til ære / os til gavn", i.e. anstændighed og sjælsorg fordrer her ligefrem en ny menighedsstruktur.

Pligtig betjening af flere kirker behøver nu ikke kun at opfattes som et tab, men kan også betyde en gudstjenstlig gevinst. Den kan give anledning til i den kirke, hvor der ikke kan holdes ordinær søndagsgudstjeneste, at holde liturgisk aftensang (vesper), evt. med kort prædiken over epistlen, lørdag aften, som det kendes fra Sverige, eller at holde en frommesse uden prædiken tidligt søndag morgen. Der foreligger også den mulighed, at menigheden også uden sin præst holder søndag i sin kirke, altså kommer sammen til lovsang, oplæsning og bøn. Som en tredje mulighed nævner jeg, at der i stedet for den manglende søndagsgudstjeneste kunne holdes en hverdagsgudstjeneste, der burde kunne udformes helt frit: Som katekismusgudstjeneste, som spørgegudstjeneste, som musikgudstjeneste (salmesang), eller som bibellæsning, der afsluttes med tidebøn eller anden fast bøn. Og det ville være en stor fordel, om præsten fast forpligtes på sådanne tjenester.

Man bør i det hele taget gå "forsigtigt og mandigt" (Brorson) frem, men det bør fastholdes som noget ufravigeligt, at der intet kristenliv er uden

i menighed, thi kirken er ikke publikum, men de helliges fællesskab.

Fordi kirken er Guds folk, er den ikke til for sin egen skyld, men sendt til verden. Dens privilegium er dens tjeneste. Den har noget, som ikke kan fås andetsteds, nemlig budskabet om syndernes forladelse og opstandelsen, skabningens genoprettelse. Dette budskab, der også er virkelig gave, kan den ikke beholde for sig selv, men det er noget, den må videregive og dele med andre. Derfor er en ægte kirke altid folkekirke i den forstand, at den sigter på alle folk og henvender sig til hele folket, til, som den er, for den ganske slægt og ethvert menneske.

Kirkens sendelse ud i verden betyder, at den målbevidst må søge at gå ind i den faktisk foreliggende verden. Her er det kirkens lægfolk, der er stødtropperne, fordi det lever der, hvor slaget står. At have del i det alm. præstedømme betyder også, at enhver troende er præst for Gud på sit sted. Skal kirken nå inden for de kredse, der i dag står "udenfor", kræver det både, at den har et vågent, dygtigt og ansvarligt lægfolk, der med glæde forbliver lægfolk, og at den har præster, der kan ofre sig helt i tjenesten og blive eet med de mennesker, tjenesten sker for.

Dette, at kirken er et vandringsfolk, betyder, at den er gæst hos virkeligheden. Den bor som et mindretal, der vil det store flertal noget. Kirken kan derfor ikke affinde sig med at være et aflukket område for religiøst trængende eller belastede. Intet menneskeligt er den fremmed, fordi Kristus blev menneske, og fordi den selv bor hos mennesket i dets hele legemlige og sjælelige virkelighed. Af den grund må kirken være mobil. Budskabet er det samme, men det må finde nye sproglige udtryk. Tjenesten er den samme, men der må vises opfindsomhed i tjenestens variati-

on. Kirken må have rum, og det skal ikke være musæer, men læ- og arbejds-skure på "arbejdspladsen". Med enhver generation begynder i en vis forstand kirken forfra, idet hver ny slægt må møde Kristus og vindes for ham. Og lad os her ikke glemme, at kirken ik-

ke er sådan i almindelighed, men tel-ter hos os som en bys, et sogns, et lands, et folks, og derfor også en tids kirke, altid lokal og temporel. Kun således er den forlænget Kristus-inkarnation.

PERISKOP

HØJANGLIKANISMEN

AF PASTOR HAKON SVANE, SVENDBORG.

Den højkirkelige bevægelse er gammel i den Anglikanske Kirke. Den har rødder langt tilbage i denne kirkes historie, ja faktisk helt tilbage til grundlæggelsen, som kan fikseres til 1559, da den elizabethianske ordning af de kirkelige forhold blev gennemført.

En af grundene til, at anglikanismen så at sige fra starten af var disponeret for højkirkelighed, må uden tvivl søges i det forhold, at liturgien i Book of Common Prayers smukke form blev livsnerven i denne kirke. Den liturgiske skønhed var noget umisteligt for store skarer af anglikanere. Kun deri oplevedes gudsdyrkelsen på en sand og gyldig måde. Kirken var til for tilbedelsens og taksigelsens skyld, ikke derimod oprettet som et forum for teologiske skænderier til liden opbyggelse for nogen. En anden grund til, at en højkirkelig kurs måtte falde naturlig, var den særlige anglikanske bispeforfatning med bevarelsen af successio apostolica. Der-ved blev mange hurtigt overbeviste om, at bispeembedet måtte være noget særligt, ikke blot en slags overordnet kirkeligt forvaltningsorgan, men en levende åndelig virkelighed, hvorigen-

nem Guds Ånds kraft blev traderet gennem ordinationen sakramentalt forstået fra den ene embedsbærer til den anden.

Endelig skal så nævnes det forhold, at den særlige reformatoriske bekendelse for den anglikanske kirke, de 39 artikler, aldrig fik nogen særlig betydning for kirkens liv.

Alle disse ting er grundlaget for anglikanismens tilbøjelighed til at fremelske højkirkelighed, og denne retning kom også hurtigt til at lade høre fra sig.

Allerede under Elizabeth I virkede biskop Bancroft, der fremhævede bispeforfatningens guddommelige ret og urgerede successio apostolica som det bærende grundlag for præstedømmets uangribelighed.

Bancroft bakkedes op af den store teolog Richard Hooker, som begrundede kirkeforfatningen udfra den naturlige lov, som igen var afledet af Guds evige lov.

Under de to første Stuarter (1603-1649) tog højkirkeligheden et opsving, som kulminerede med ærkebiskop William Laud, under hvem den liturgiske pragtudfoldelse nåede sit klimaks.

I slutningen af 1600-tallet blev de

højkirkelige en skismatisk fraktion på et politisk grundlag, idet de ikke ville sværge troskab mod William III og derfor som "non jurors" måtte træde ud med ærkebiskop Sancroft af Canterbury i spidsen.

Således lammet, men dog bevarende successionen for gruppen selvstændigt til 1805, mærkede man egentlig først igen til højkirkeligheden i begyndelsen af forrige århundrede.

Hermed er vi fremme ved det store højkirkelige nybrud i den anglikanske kirkes historie. Det kom i en tid, hvor det åndelige liv var nede i en bølgedal, og det slog igennem med uimodståelig kraft.

Det blev båret frem af fire mænd, som blev grundpiller for den mægtige bygning, hvis grundvold blev lagt i 1833 ved en prædiken, der på det skarpeste gjorde op med det nationale frakald, som var under udvikling. Prædikanten var en af de fire store, John Keble (1792-1866). En beskeden, men højlyrd landsbypræst fra et højkirkeligt præstehjem, tory af indstilling, uddannet på Oxford Universitet. Hans digtcyklus "The Christian Year" skaffede ham megen berømmelse, idet værket var af en sjælden lødighed.

Den anden af de fire store var Richard Hurrell Froude (1803-36), en fyrig ung mand, lidt af en fusentast, elev af Keble på Oxford Universitet. Hans "Remains" udgivet efter hans død vakte en voldsom opsig.

Mere moderat var i begyndelsen John Henry Newman (1801-90), der vel blev den mest berømte af de fire. Han var i modsætning til de andre ikke kommet fra et højkirkeligt milieu, men fra et lavkirkeligt-calvinistisk. Også han kom til Oxford og under Kebles påvirkning blev han, allerede ven af Froude, højkirkelig. Som præst ved universitetskirken St. Mary's the Virgin og som ledende skribent i den højkirkelige essaysamling "Tracts for the Times" blev han snart kendt som

en af de ledende "oxfordfolk" eller "Tractarians", som den nye højkirkelige gruppe blev benævnt. Senere hen i 1840'erne fandt han den anglikanske position uholdbar og konverterede sluttelig til Rom 1845, hvor han senere blev kardinal.

Den fjerde og sidste af de fire var Edward Bouverie Pusey (1800-82). Han stammede fra et højkirkeligt godsejermilieu. Kom til Oxford at studere. Senere blev han professor i hebraisk ved Oxford Universitet og kannik ved Christ Church. Da Newman konverterede, blev Pusey bevægelsens leder fremover. Han var en sjældent ædel skikkelse, en ydmyg, from mand af stor åndelig kraft.

Det klareste indtryk af højanglikanismen i dens begyndelse får man ved at læse "Tracts for the Times". Serien omfatter 90 traktater af vidt forskellig længde og indhold. Der er traktater, som beskæftiger sig med liturgiske forhold, og som kræver bestemmelserne i Book of Common Prayer fastholdt uforandret i et forsøg på at afværge lavkirkelige forsøg på at modernisere. Dette har man ingen tilid til fra højkirkelig side, idet man anfører i traktat 3, at det ikke er godt at vide, hvad enden bliver, for hvis man skal til at reformere, så må man nødvendigvis blive ved, til alle er tilfredsstillende, og resultatet vil da blive kaos, simpelthen.

Det er iøvrigt interessant at se, hvor stærkt de oprindelige højanglikanere holdt på den nedarvede liturgiske form, og f.eks. ikke ønskede reformer i retning af romermessen, og dette skyldes givetvis, at man virkeligt havde en værdig liturgi for hånden, som var brugbar, og ikke et meningsløst kaos, fremkommet ved lavkirkelige doktoreringer.

Andre traktater beskæftiger sig med kirkehistoriske problemer, kirkens orden, successio apostolica og kirkelæren. Endelig var der en hel romanse-

rie, Richard Nelson kaldet, der virkede som et indslag i den kirkelige debat sat op på utraditionel vis.

Den lære, som kan uddrages af traktaterne som et udtryk for højanglikanismen, er den, at man ønsker at udmønte kirkens arv fra oldkirkens dage og frem til ens egen tid, d.v.s. den del af arven som er legitim, altså katolsk. Glosen anvendes hyppigt og forstås i dens egentlige betydning "almindelig". Den anglikanske kirke er simpelthen den katolske kirke i England. Det var helt ved siden af, når man beskyldte traktarianerne for at være papister. Det var de ingenlunde. De ønskede netop at tjene den kirke, som de var døbt ind i og ordinerede til at virke i som forkyndere og forvaltere af sakramenterne. At så en del ungdommelige elementer i 1840'erne i romantisk sværmeri og ofte uden at have gennemtænkt sagen konverterede til Rom, kan man ikke laste lederne for. Derimod var Newmans konversion en alvorlig sag, idet den var et udtryk for, at den anglikanske position for ham var brudt sammen, dels på grund af katolsk kritik af den højanglikanske fremhævelse af via media som holdbar, dels på grund af de anglikanske biskoppers ringe forståelse af, hvad deres kirke egentlig stod for. De var fornemmelig alle mere eller mindre stivnede i formalisme og ude af stand til at tænke nye tanker.

Når de højkirkelige i traktaterne fremhævede gammel kirkeskik som faste og lagde den største vægt på hyppig kommunion og på realpræsensen, så blev det ikke forstået, som det det var, en understregning af noget for kirken umisteligt, også selv om der toges afstand fra transsubstantionen for at nævne en ting, der netop i Englands kirkehistorie havde spillet en stor rolle som noget fælt papistisk.

Det højkirkeligheden ville var at understrege en via media kurs lige langt fra hyperprotestantismens gold-

hed og papismens særlærdomme. Newman gav denne via media et ensidigt skub i retning af Rom ved udsendelsen af den sidste traktat i serien, nr. 90, hvor han søger at tolke de 39 artikler i overensstemmelse med tridentinum. At dette er en uløselig opgave, siger sig selv, og man kan ikke frikende Newman for prokuratorkneb i den anledning i fortolkningen. Det tjener vel til hans undskyldning, at han ikke længere var overbevist anglikaner på det tidspunkt, men som teologisk arbejde må værket betragtes som et misgreb.

Som helhed gælder imidlertid, at der med det ovenfor i al korthed anførte var lagt en grundvold, der kunne bygges videre på, og der blev bygget så voldsomt i de kommende årtier, at højkirkelighed fra at være noget meget tilbagetrængt i anglikansk kirkeliv i begyndelsen af det nittende århundrede blev det alt overvejende glødende og dynamiske element i Church of England ved århundredets slutning.

EN ØNSKESEDDDEL FRA SØSTER RAGNA, RANDERS.

Lad mig nævne tre ting:

1) På Diakonissestiftelsen er der hver aften i kirken en liturgisk andagt med forbøn for kirken og alle dens medarbejdere og for hele folket i glæde, sorg og i arbejde; men hvor var det ønskeligt og naturligt, om det samme var tilfældet i alle vore kirker landet over. Vi bruger vore kirker alt for lidt. De er dog bygget, for at der skal ske noget i dem - ikke blot om søndagen. "Der vil ingen komme", hører jeg en og anden sige. Det kan man for det første ikke vide noget om, før man har prøvet det, og for det andet er det ikke et spørgsmål om, hvor mange der kommer, men et spørgsmål om, at denne tjeneste finder sted for hele det danske folk og til Guds ære.

2) At præsterne ved at være i kirken til en bestemt tid og gennem bekendtgørelse vil give folk en reel lejlighed til at komme til skrifte. En præst har fortalt, at han havde siddet i sin kirke i 10 år på et bestemt tidspunkt, før den første kom til skrifte. En anden svarede: "Ja, men tænk om du ikke havde været der den dag!" Jeg ved om en, der i København altid så efter på kirkernes opslagstavler, om der var lejlighed til privat skriftemål, - hun fandt det aldrig her, men i den engelske kirke.

3) Flere højkirkelige sammenkomster med oplysende foredrag og tidebøn, f. eks. arrangeret i de forskellige stifter. Jeg ved, at mange præster sukker

under den store arbejdsbyrde, og at vi så ofte stiller for store krav til dem, men er vi ikke inde i en tid, hvor det først og fremmest gælder om at dygtiggøre lægfolket og "blæse til samling" om kirken? Og mon der ikke mange steder kunne gives lægfolket et større ansvar for alt det "udenoms" (kontorarbejdet iberegnet), så præsterne fik mere tid til den egentlige præstetjeneste?

Smilet

... næh, goddag,
pastor Nielsen, hvor
længe har De stået
her?

(Efter B.T.)

læs GUDSTJENESTEN OG DE UNGE

Fås kun hos KFUM-spejderne, Vangehusvej 3; København Ø.

AF PASTOR ANDERS STUDSGÅRD, KGS. LYNGBY.

Med dette lille hefte bringes nogle indtryk og erfaringer fra KFUM-spejdernes korpslejr ved Slagelse i sommeren 1965. Her forsøgte man fra lejrledelsens side at udnytte den morgentime, som traditionelt var afsat hver dag til morgensang, til at fremme det tidligere vedtagne formål: at fortroliggøre de unge med gudstjenesten. Man gjorde det ved, at de første 20 minutter blev brugt som gudstjenesteforberedelse, hvor drengene i mindre grupper ved samtale og opgaveløsning tilegnede sig en viden om gudstjenestens enkelte dele og disses betydning for helheden. Derefter deltog man sammen med andre grupper og under ledelse af en præst i en kort gudstjeneste på 25 minutter.

Hver lejr dags gudstjenesteforberedelse tog vare på sin detalje af gudstjenesten. Således blev følgende punkter gennemgået: Gudstjenestens orden, bønner i gudstjenesten, Guds ord, dåb og nadver.

Selve gudstjenesteforløbet meddeles også. Der er intet opsigtsvækkende her, idet ordningen stort set følger den gangse danske prædikegudstjeneste. Det nye og gladelige er de unges aktive medvirken, f.eks. i trosbekendelse og Fadervor.

Seminarielektor Henning Fogde konkluderer, at det er muligt at skabe interesse og forståelse for gudstjenesten, når denne bliver til en meningsfyldt situation, d.v.s. at dens forløb, præstens og menighedens adfærd m.v. forstås og får mening gennem en

forberedende undervisning; når gudstjenesten er afvekslende og appellerer til de unges aktive medvirken; når gudstjenesten motiveres gennem et forudgående arbejde med teksten; når gudstjenesten er kort.

Fire af de medvirkende præster fortæller om deres erfaringer fra lejren og det fortsatte arbejde i deres respektive sogne. Overskrifterne over disse indlæg er karakteristiske: "Et inspirerende møde". "Gudstjeneste skal være oplevelse". "Et godt arbejdsgrundlag". "Aktualisering inden for den givne ramme".

Andre præster, som har prøvet noget lignende med børn og unge, vil ikke genkende både til konklusioner og erfaringer.

Men måske kan vi fra den kirkelige fornyelses side høre KFUM-spejderne og deres præster i øret, at den "meningsfyldte situation" nok ikke rigtig kan gå op for unge mennesker, før det klart fremgår af alt ved gudstjenesten, at det er den nærværende Kristus selv, som taler og handler, og præsten blot er Hans redskab. Set herudfra gør forvaltningen af den hellige nadver og brugen f.eks. af messeklæder - ja, hvorfor ikke også ved alle friluftsgudstjenester? - at gudstjenesten bliver endnu mere meningsfyldt. I den retning går i al fald mine sognekirkelige erfaringer, bl.a. med spejdere og søndagsskolebørn.

Man glæder sig imidlertid over den gode begyndelse til gudstjenstlig aktivisering, som nu er gjort af KFUM-

spejdernes ledelse.

Måske kan denne aktivisering efterhånden bevirke den nye og gode vane, at KFUM-spejdere glade sætter hinanden stævne som hidtil kl. 8.25 ved kirken, men nu ikke blot for at tage

referat FRA VIRRING-KONVENTET 9.-11. MAJ. AF PASTOR C.B. HANSEN, DRÅBY.

Præstekonventet i Virring 9.-11. maj havde større tilslutning end de to forrige konventer og var meget givende.

Missa solemnis fik et festligt forløb og foregik i den rummelige Essensbæk kirke, hvor der er bedre plads end i Virring kirke.

Uden at forklejne andre prædikanter må man anse Knud Jakobsens prædiken på stævnets sidste højmesse som et strålende eksempel på, hvordan man taler jævnt og anskueligt om alt det høje. En trykt samling af Jakobsens prædikener ville vise, hvem der i virkeligheden praktiserer, hvad den grundtvigske retning prætenderer at gøre.

I foredraget af pastor Hans C. Cavallin, Västerås, tegnedes et billede af den kirkelige udvikling i Sverige. Vi hørte om, hvordan de mest avancerede af de højkirkelige grupper i det ulykkelige land under tryk af et ateistisk statsapparat og en ryggesløs kirkefjendsk folkeopinion var kommet til at erkende, at det måtte være slut med fortsat lakajttjeneste for Kirkens fjender, og at en adskillelse mellem Stat og Kirke måtte tilstræbes og et samarbejde med frikirkerne indledes. Vejen frem var tilbagevenden til det oldkirkelige gudsfolk med øget aktiv medvirken fra det lægeelement ved Messen. Den anglikansk inspirerede museumshøjkirkelighed med dens pastiche af en senmiddelalderlig præstegudstjeneste såvel som tidligere

på spejdertur, men også for at holde fromesse sammen med den øvrige menighed kl. 8.30. Så bliver der virkelig mening i K'et i KFUM, og det bliver søndagsturen ikke ringere af!

svensk højkirkeligheds bedrydelse af loyalitet mod national luthersk konfessionalisme var nu helt ved siden af. Sammenlign tilsvarende tenderen mod Urkirken inden for Romerkirken efter konciliet.

På konventet indvarsledes en ny epoke inden for evangelieforskningen. Det skete ved universitetsamanuensis fra Lund Biörn Fjärstedts tekstgennemgang. F. tegnede på grundlag af Ny Testaments spredte oplysninger en skitse af de fire evangelisters personligheder og levnedsløb. Dernæst viste han, hvordan hvert evangeliums særpræg nøje svarede til dette billede af forfatteren og hans forudsætninger. Ingen andre end netop de formodede fire evangelister har kunnet opfatte begivenhederne og Jesusordene og ordne stoffet, sådan som det er sket i de pågældende evangelier, den unge og rå Marcus, den skriftkyndige og pedantiske tolder Zakæus (Matthæus), lægen Lucas, den litterært dannede internationale græker o.s.v.

Ak den skønne spildte flid, må man nu sige om den gangse anæmiske og skabelonagtige bibelvidenskabelighed.

Lægfolket, som havde adgang til tirsdagens konvent, havde ingen vanskeligheder ved at følge dette blændende svenske islæt. Kreditforeningsfuldmægtig Preben Kunst, Århus bidrog fra læg side med "Hvad venter en lægmand af den højkirkelige bevægelse?" og bekræftede tilfulde, at det kirke-

re-formatio

Nr. 4 JULI 1966 9. årgang

Knud Jakobsen: Genklang	50
Poul Ulsdal: Kommentar: Hvorfor præstemangel?	51
B. Riisgaard: Lidt om, hvad kirke elementært er	53
Hakon Svane: Periskop: Højangli- kanismen	58
S. Ragna: En ønskeseddel	61
Anders Studsgård: Læst: Gudstje- nesten og de unge	62
C. B. Hansen: Referat fra Virring-konventet 9.-11. maj	63
Udførligt program for kirkedagene i Ebeltoft 24.-26. september er indhef- tet i bladets midte.	

syn og den udformning af gudstjenesten, som Re-formatio bringer, appellerer til et latent behov for kirkeligt fællesskab og medvirken hos kredse, som den almindelige ubestemmelige og holdningsløse folkekirkelighed ikke kan få i tale.

Pastor Th. Kühls foredrag om kirketugt rummede flere drøje udfald mod

RE - F O R M A T I O udsendes af en kreds af præster i den danske kirke. R e d a k t ø r (ansvh.): sognepræst B. Riisgaard, Rimsø pr. Grenå. Telefon (06320577) Voldby 222.

I redaktionen iøvrigt: Pastor C. B. Hansen, Dråby pr. Ebeltoft; kreditforeningsfuldmægtig Preben Kunst, Århus; pastor Sigurd Mejndor, Hyllested; pastor O. Lünd Pallesen, Kgs. Lyngby; pastor Poul Ulsdal, Hemmet.

E k s p e d i t i o n : Pastor Povl Dahl, Ølby pr. Struer. Giro 8.81.42. Telefon Struer (078)65016.

Bladet kommer i mindst 8 numre årligt og koster 12 kr. (studerende 10 kr.).

TRYK: J. A. Petersen, København

den herskende doketiske og eksistentiaalistiske teologi og præstestand og mundede ud i kloge og besindige betragtninger: Kirketugten må ikke ses som et middel til kirkens, til Guds riges udbredelse, men til bevarelse af det allerede etablerede kristne fællesskab. Derfor må tugtens krav afpasses efter graden af den forhåndenværende menigheds modenhed og selv erkendelse. Hvor kirkelig vankundighed råder, må tugten være mildere, end hvor menigheden er sig bevidst som sådan.

Ved generalkapitlet bestemtes det, at enhver skal sende avisudklip om og af interesse for Re-formatio til pastor V. Hasselgaard, Randers, så at vi kan få en slags pressecentral. Indlederen, pastor C. B. Hansen advarede mod at sprede sig over for mange allierede opgaver og dyrkelse af fremmede guder og i stedet ofre kræfterne på Re-formatios eget arbejde.

Bladet bør være mere dristigt og frimodigt. Man lammes, hvis man kun vil lave et blad for dem, der kun tager spøg for spøg og alvor for alvorlighed.

De gode intentioner i andre kirkelige lejre forkludres af statsprotestantisme og ønsket om at være folk tilpas. Vi har klarhed over embedet, sakramentet, salmevalget og prædiketeksterne. Derfor må vi også kunne hjælpe skolen med at få samling på religionsundervisningen. Hvad der hidtil er lavet af hjælpemidler fra anden side, er makulatur. De fleste af skolens lærere vil ikke religionen til livs. De er bare rådvilde. Vi må ikke se på dem som fjender, men som brødre i nød. Der er en opgave her for os.

P O S T V Æ S E N E T

RESERVERET